

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Λουξεμβούργο 12.12.1997

Τοπική ώρα: 20.30

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

Κυρίες και κύριοι, το κεντρικό θέμα της σημερινής συζήτησης στο Συμβούλιο Κορυφής ήταν η διεύρυνση. Είναι, άλλωστε, γνωστό ότι ήταν το κεντρικό θέμα του Συμβουλίου Κορυφής.

Το Συμβούλιο Κορυφής αποφάσισε τη διεύρυνση.

Το ερώτημα το οποίο είχε τεθεί εδώ από καιρό ήταν αν η διεύρυνση αυτή θα συμπεριλαμβάνει ένδεκα χώρες ή θα συμπεριλαμβάνει μονάχα πέντε χώρες και την Κύπρο.

Η Ελλάδα είχε υποστηρίξει την άποψη ότι η διεύρυνση θα πρέπει να περιλαμβάνει ένδεκα χώρες.

Αυτό σε αντίθεση με την άποψη ορισμένων κρατών και της Επιτροπής ότι θα έπρεπε να υπάρχει ένα πρώτο στάδιο με τους «6».

Αυτή η άποψη μιας διεύρυνσης με τους «6» είχε τροποποιηθεί στη διάρκεια των συζητήσεων για το σημερινό Συμβούλιο Κορυφής και η Προεδρία στην πρότασή της μίλησε για αρχή μιας διαδικασίας, η οποία θα συμπεριλαμβάνει και τους «11».

Μετά από συζήτηση, αποφασίστηκε ότι θα πρέπει να υπάρχει μία κίνηση με τους «11» και να μην υπάρξει ένας διαχωρισμός ανάμεσα στις δύο ομάδες, να μην δημιουργηθεί η αίσθηση σε ορισμένες χώρες ότι αυτές αποκλείονται και να τηρηθεί μια στενή επαφή με όλες τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες (και με τους «11»).

Επειδή, όμως, όλες οι χώρες δεν έχουν το ίδιο οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, επειδή οι χώρες παρουσιάζουν διαφορετικά θεσμικά προβλήματα, δεν είναι η κατάσταση όσον αφορά τη λειτουργία της δημοκρατίας, της δημόσιας διοίκησης η ίδια, είναι σκόπιμο να υπάρξει -έτσι είπε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο- μία διαφορά στον τρόπο διαδικασίας.

Για τις έξι χώρες, οι οποίες είναι η Ουγγαρία, η Τσεχία, η Πολωνία, η Εσθονία, η Σλοβενία και η Κύπρος, θα υπάρχει μία Διακυβερνητική Διάσκεψη σύμφωνα με το άρθρο Ο παρ. 2 της Συνθήκης. Δηλαδή, θα υπάρχει μια διαδικασία, η οποία θα οδηγήσει τελικά στην ένταξη αυτών των χωρών ή θα οδηγήσει κατά πάσαν πιθανότητα στην ένταξη αυτών των χωρών. Η διαδικασία θα έχει απόλυτα τυπική μορφή και θα διεξαχθεί με τους κανόνες που προβλέπονται από τη Συνθήκη.

Για τις άλλες πέντε χώρες, οι οποίες είναι η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Λιθουανία, η Λετονία και η Σλοβακία, θα υπάρχει μια επαφή μεταξύ των Υπουργών Εξωτερικών των χωρών αυτών. Η επαφή αυτή προβλέπεται να είναι ετήσια. Αλλά, εάν στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και των επομένων ετών διαπιστωθεί ότι μπορεί να είναι πιο πυκνή, θα είναι πιο πυκνή. Και σκοπός αυτής της επαφής θα είναι να προετοιμασθούν οι πέντε αυτές χώρες στο να συμμετάσχουν και αυτές σε μία Διακυβερνητική Διάσκεψη.

Το σχήμα, για να το επαναλάβω και για να είναι σαφές, είναι το ακόλουθο:

- Ξεκινά μία Διακυβερνητική με τις έξι χώρες (η Κύπρος είναι μέσα σ' αυτές). Αυτή η Διακυβερνητική οδηγεί μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα σε κατάληξη διαπραγματεύσεων και ένταξη.

- Με τις υπόλοιπες χώρες ξεκινά μία συνεργασία ή Συμβούλια Υπουργών, για να οδηγηθούν και αυτές στην ίδια διαδικασία που εφαρμόζεται για τις άλλες χώρες.

Ταυτόχρονα θα υπάρχουν όλα τα άλλα τα οποία έχει προβλέψει η Προεδρία ή έχουν προβλεφθεί από την Επιτροπή για την ένταξη: Δηλαδή, οι συμφωνίες συνεργασίας, η οικονομική ενίσχυση για όλες τις χώρες.

Έχουμε πει, εδώ και καιρό, ότι η διαδικασία αυτή θα διαρκέσει πολύ. Θέλω να θυμίσω ότι για την Ισπανία η διαδικασία ένταξης διήρκεσε κοντά οκτώ χρόνια. Εδώ που υπάρχουν χώρες, οι οποίες δεν παρουσιάζουν το βαθμό ανάπτυξης της Ισπανίας, θεωρείται ότι θα απαιτηθεί ίσος ή και περισσότερος χρόνος για ορισμένες απ' αυτές.

Το ευχάριστο είναι ότι σχετικά με την Κύπρο υπήρχε η γενική άποψη ότι πρέπει να προχωρήσουν οι διαπραγματεύσεις ένταξης και κανείς δεν έθεσε στην αίθουσα το πρόβλημα διασύνδεσης της λύσης του πολιτικού προβλήματος με τις διαδικασίες ένταξης ή τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις.

Αυτά όσον αφορά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θέλω να χαιρετήσω αυτό το γεγονός. Πιστεύω πως αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό γεγονός, γιατί δείχνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πήρε πια την απόφαση να μην περιοριστεί σ' ένα στενό κύκλο αναπτυγμένων χωρών, αλλά να επεκταθεί και να αγκαλιάσει, όσο το δυνατόν, περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες.

Είναι μια δεύτερη φάση -θα έλεγα- της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου η Ε.Ε. παύει να είναι ένας χώρος ορισμένων μονάχα κρατών αναπτυγμένων, αλλά ταυτίζεται σχεδόν με το σύνολο της Ευρώπης. Η μεταμόρφωση αυτή, η μεταλλαγή αυτή θα απαιτήσει καιρό, αλλά έχει γίνει το βήμα, ώστε η Ε.Ε. να είναι η Ευρώπη.

Και για μας, που βρισκόμαστε στην άκρη της Ευρώπης, στη νοτιοανατολική άκρη της Ευρώπης, που έχουμε ιδιαίτερη σχέση με τα Βαλκάνια, που έχουμε ένα χώρο παρουσίας σε ολόκληρη την ανατολική Ευρώπη, έχει σημασία οι χώρες αυτές να ενταχθούν σ' αυτή τη διαδικασία, για να μπορέσουμε να παίξουμε εκεί κάποιο ρόλο, να τις συμπαρασταθούμε, να αναπτύξουμε τις σχέσεις μας.

Ένα άλλο θέμα το οποίο συζητήθηκε σήμερα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο -όπως γνωρίζετε- είναι το θέμα του λεγομένου «άτυπου συμβουλίου Εύρω» του «Εύρω Χ» όπως λέγεται.

Υπήρχαν διαφορετικές απόψεις ανάμεσα στις χώρες-μέλη, ποιοί θα συμμετέχουν στο «Εύρω Χ».

Εμείς είχαμε υποστηρίξει ότι θα πρέπει να είναι ελεύθερη η συμμετοχή στο «Εύρω Χ» για τις χώρες οι οποίες έχουν ενδιαφέροντα για τα θέματα που συζητούνται εκεί και τις αφορούν τα θέματα αυτά.

Απόψε, προ ολίγου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε ότι για θέματα που αφορούν τους «15» θα συνεδριάζουν και οι «15» μαζί. Για τα ειδικά θέματα (ειδικά θέματα είναι αυτά που αφορούν μονάχα το εύρω, ειδικά θέματα όπως αυτά προσδιορίζονται στη Συνθήκη) θα συνεδριάζουν μονάχα οι «11». Αυτά προς το παρόν.

Το βράδυ θα συνεχιστεί η συζήτηση σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη και την Τουρκία.

Αυτά από πλευράς μου. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

Α. Χατζόπουλος (Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ρωτήσω εάν εμείς πρόκειται να δεχθούμε προενταξιακό καθεστώς για την Τουρκία.

Πρωθυπουργός: Προενταξιακό καθεστώς για την Τουρκία δεν συζητήθηκε μέχρι στιγμής.

Α. Χατζόπουλος: *Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, σας ρώτησα αν θα το δεχθούμε εμείς.*

Πρωθυπουργός: Όχι, δεν θα δεχθούμε προενταξιακό καθεστώς για την Τουρκία. Δεν ξέρω τί εννοείτε με «προενταξιακό καθεστώς». Η Τουρκία θέλει να είναι υποψήφια προς ένταξη χώρα. Εμείς δεν το δεχόμαστε.

Θ. Πάγκαλος: Εξάλλου δεν το θέτει και κανείς, κ. Χατζόπουλε.

Κυπριακή Τηλεόραση: *Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε να μας πείτε εάν έχει καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας, πόσο θα διαρκέσει αυτή η πρώτη φάση και σε ό, τι αφορά το θέμα της διασύνδεσης, κατά πόσον οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις πιστεύετε ότι θα επενεργήσουν θετικά στην προσπάθεια λύσης του Κυπριακού;*

Πρωθυπουργός: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με την πρόταση της Προεδρίας, στις 30 Μαρτίου 1998 να συνέλθουν οι Υπουργοί Εξωτερικών των 15 κρατών-μελών και να συναντηθούν με τους Υπουργούς Εξωτερικών των υποψηφίων προς ένταξη χωρών. Λοιπόν, η 30η Μαρτίου είναι, τρόπον τινά, η πρώτη μέρα έναρξης των διαδικασιών ένταξης. Από εκεί και πέρα, δεν μπορεί να προσδιορίσει κανείς ποιά θα είναι η επόμενη φάση για κάθε χώρα, διότι για κάθε χώρα θα ακολουθηθεί ένα διαφορετικό χρονοδιάγραμμα.

Α. Καψαμπέλης (Ελεύθερος Τύπος): *Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να ρωτήσω το εξής: Υπό ποιές προϋποθέσεις η Ελλάδα απόψε θα δεχθεί ή θα δεχόταν τη συγκρότηση Ευρωπαϊκής Διάσκεψης;*

Πρωθυπουργός: Δεν μου αρέσει να απαντώ σε υποθετικές ερωτήσεις. Αλλά, θέλω να διευκρινίσω αυτή τη στιγμή ότι -όπως έχετε, ίσως, ακούσει- η Τουρκία διεμήνυσε προς την Προεδρία ότι δεν ενδιαφέρεται να συμμετάσχει σε μία Ευρωπαϊκή Διάσκεψη. Κατόπιν τούτου, ίσως, δεν τίθεται καν θέμα Ευρωπαϊκής Διάσκεψης, όπως είχε τεθεί παλιά. Μπορεί να τεθεί θέμα Ευρωπαϊκής Διάσκεψης με τελείως διαφορετικό τρόπο. Για παράδειγμα, πώς; Όπως σας είπα, υπάρχουν δύο διαδικασίες για τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Μπορεί ορισμένα κράτη να κρίνουν ότι θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει και ένας χώρος, όπου συναντώνται οι ένδεκα χώρες με τους «15». Δηλαδή, μία Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, όπου θα συμμετέχουν όλες οι υποψήφιες προς ένταξη χώρες και θα συμμετέχουν και τα κράτη-μέλη και βεβαίως κάποιες άλλες ευρωπαϊκές χώρες (η Νορβηγία είναι ένα καλό παράδειγμα), οι οποίες θα ήθελαν και αυτές να έχουν κάποια άποψη για το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Α. Ποδηματά (Εξουσία): *Κύριε Πρόεδρε, σε σχέση με την απόφαση που μας είπατε ότι επιτεύχθηκε για τη σύσταση του «Εύρω Χ», επειδή η Συνθήκη αναφέρει ότι οι χώρες που θα ενταχθούν, στην πρώτη φάση, στη ζώνη του εύρω έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν για θέματα που αφορούν το εύρω (δεν γίνεται, όμως, λόγος για δικαίωμα να συζητούν μόνες τους αυτά τα θέματα) και επειδή αυτό το αφήσατε ανοιχτό, ήθελα να σας ρωτήσω: γι' αυτά τα θέματα, οι τέσσερις χώρες που θα είναι, σε πρώτη φάση, εκτός, θα έχουν το δικαίωμα και υπό ποιές προϋποθέσεις να συμμετέχουν στις συζητήσεις;*

Πρωθυπουργός: Πρώτα απ' όλα, θέλω να διευκρινίσω ότι δεν αποφασίστηκε να υπάρξει «Εύρω Χ». Εκείνο το οποίο έγινε είναι το εξής. Οι χώρες οι οποίες θα συμμετάσχουν στην ΟΝΕ, είχαν δηλώσει ότι θέλουν να υπάρχει ένας τόπος συζήτησης, ένα άτυπο συμβούλιο. Και είχαν πει ορισμένες άλλες χώρες ότι σ' αυτό το άτυπο συμβούλιο θα θέλουμε να συμμετέχουμε και εμείς, εφόσον συζητείτε πράγματα, τα οποία μπορούν να μας αφορούν.

Κατόπιν αυτού, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είπε ότι εφόσον συζητούνται θέματα που αφορούν και τους «15», θα πρέπει να βρίσκονται οι «15». Εφόσον συζητούνται θέματα που αφορούν τους «11» (και θέματα που αφορούν τους «11» είναι αυτά τα οποία ορίζει η Συνθήκη, προφανώς) θα συναντώνται οι «11».

Θ. Πάγκαλος: Είτε άτυπα, είτε τυπικά, εφόσον αφορούν τους «15», θα μετέχουν οι «15». Αυτό είναι η εξέλιξη σε σχέση με αυτό που ρωτήσατε.

Γ. Δελαστίκ (ΠΡΙΝ): *Κύριε Πρόεδρε, στις προτάσεις της Προεδρίας δεν υπάρχει ρητή αναφορά στο θέμα του Δικαστηρίου της Χάγης στις προϋποθέσεις που βάζει για τη διευθέτηση διεθνών διαφορών. Στην καινούργια, ενδεχομένως, μορφή της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης που περιγράψατε πριν από λίγο, η Ελλάδα ...*

Πρωθυπουργός: Κύριε Δελαστίκ, με συγχωρείτε που σας διακόπτω, όμως στις προτάσεις της Προεδρίας υπάρχουν πολλά για τα οποία δεν συμφωνούμε.

Γ. Δελαστίκ: *Το φαντάζομαι.*

Πρωθυπουργός: Λοιπόν, το τί θα προκύψει θα το δούμε σήμερα το βράδυ.

Γ. Δελαστίκ: *Εσείς, κύριε Πρόεδρε, είστε διατεθειμένος να βάλετε «βέτο» συγκεκριμένα, εάν δεν υπάρχει ρητά η αναφορά στη Χάγη;*

Πρωθυπουργός: Νομίζω πως δεν πρέπει να κάνουμε πρώτα εδώ διαπραγμάτευση και κατόπιν να διαπραγματευθούμε εκ νέου στο δείπνο!

Σας ευχαριστώ πολύ.